

DER DRAUMAR BLIR RØYNDOM

Finansrapport 2014

Lindås kommune

Mars 2015

1 INNLEIING

Ifølgje det vedtekne finansreglementet skal rådmannen etter årets utgang leggje fram ein rapport for kommunestyret som viser utviklinga gjennom året og status ved utgangen av året for finansområdet.

I kapittel 1 blir det gitt eit oversyn over midlar og gjeld, i kapittel 2 blir forvaltninga av ledig likviditet kommentert, og forvaltninga av utlån, aksjar og andelar blir kommenterte i kapittel 3. Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtalar blir kommentert i kapittel 4.

1.1 Finansielle plasseringar og gjeld

I finansrapporten er det teke utgangspunkt i kommunen sin balanse (stilling) ved årsskiftet.

1.1.1 Lindås kommune plasserer ledig likviditet

Tabellen gir oversyn over innskot og plasseringar:

1000 kr

Bankinnskot og plasseringar	Rekneskap 2011	Rekneskap 2012	Rekneskap 2013	Rekneskap 2014
Aksjar og andelar	0	0	0	0
Sertifikat	0	0	0	0
Obligasjonar	0	0	0	0
Kasse, bankinnskot	356 326	323 803	375 247	388 438
Sum	356 326	323 803	375 247	388 438

Lindås kommune har ikkje andre plasseringar av ledig likviditet enn bankinnskot.

1.1.2 Lindås kommune låner ut midlar, og har aksjar og andelar i ulike selskap.

Tabellen gir oversyn over utlån, aksjar og andelar:

1000 kr

Utlån, aksjar og andelar	Rekneskap 2011	Rekneskap 2012	Rekneskap 2013	Rekneskap 2014
Utlån	155 302	177 583	193 237	186 319
Aksjar og andelar	241 896	242 255	242 650	260 430
Sum	397 197	419 838	435 887	446 749

Sjå pkt. 3.2.1. for utfyllande detaljar.

1.1.3 Lindås kommune tek opp lån til eigne investeringar og til vidare utlån (formidlingslån)

Tabellen gjev oversyn over lån som kommunen har teke opp, korrigert for utlån til andre. Netto lånegjeld pr. innbyggjar er utrekna i kroner.

Lånegjeld	Rekneskap 2011	Rekneskap 2012	Rekneskap 2013	Rekneskap 2014
Langsiktig gjeld	873 073	939 977	1 099 457	1 139 708
Utlån formidlingslån	-132 470	-154 402	-169 422	-161 979
Sum netto lånegjeld	740 603	785 575	930 035	977 729
Netto lånegjeld pr. innbyggjar	50 491	53 008	61 718	63 481

Oversyn over tal innbyggjarar som ligg til grunn for utrekninga av netto lånegjeld pr. innbyggjar:

FOLKETAL	2011	2012	2013	2014
Innbyggjarar pr. 31.12.	14 668	14 820	15 069	15 402

2 FORVALTNING AV LEDIG LIKVIDITET OG ANDRE MIDLAR BEREKNA FOR DRIFTSFORMÅL

2.1 Fordeling på dei ulike plasseringsalternativ/typar aktiva i kroner (marknadsverdiar) og i prosent av dei samla midlane til driftsformål

2.1.1 Bankinnskot

Tabellen viser korleis ledig likviditet og andre midlar har vore plassert i bank.

DNB er kommunen sin hovudbank.

Rentevilkåra på innskot etter denne avtalen er lik NIBOR 3 mnd. frå Noregs Bank + 1,1%. Pr. mars 2014 blir det 1,25% + 1,10% = 2,35%. Bankavtalen betyr ikkje at kommunen er forplikta til å plassere ledige midlar hos DNB. Renta per 31.12.2014 var 2,47 %.

Kassebeholdninga og bankinnskota har utvikla seg slik som vist i tabellen:

1000 kr				
Kasse, bankinnskot	Rekneskap 2011	Rekneskap 2012	Rekneskap 2013	Rekneskap 2014
Kasse	31	31	35	47
Den norske Bank	355 468	323 772	375 213	388 391
Nordea bank	827	0	0	0
Sum	356 326	323 803	375 247	388 438

Renteinntektene av midlar plasserte i bankane dei siste fire åra:

1000 kr				
RENTEINNTEKTER AV BANKINNSKOT	Rekneskap 2011	Rekneskap 2012	Rekneskap 2013	Rekneskap 2014
	11 531	10 849	7 957	11 164

2.1.2 Andre plasseringar (forvaltar)

Lindås kommune har pt. ikkje andre plasseringar enn i bank.

2.2 Eigne rentevilkår samanlikna med marknadsrenter

2.2.1 Bankinnskot

Samla er det i 2014 bokført 11,16 mill. kr i renter frå bankinnskot.

Rentevilkåra på innskota som vi har etter hovudbankavtalen, er etter rådmannens vurdering dei beste vilkåra som det i dag er mogeleg å oppnå ved bankinnskot. Ny hovudbankavtale er no ute på anbod, og vil vere avklart og gjelde frå 01.06.2015.

2.2.2 Samansetting, rentevilkår/avkastning, vesentlige marknadsendringar og endring i risikoeksponering.

Lindås kommune har lågast mogeleg risiko etter at kommunen trakk seg heilt ut av aksje- og obligasjonsmarknaden. Alle midlane er per tidspunkt plasserte i bank.

2.2.3 Omtale og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet.

Det har ikkje sidan Lindås kommune trakk seg ut av aksje- og obligasjonsmarknaden hausten 2010, vore vurdert forvaltning av ledige driftsmidlar opp mot rammene i finansreglementet.

3 FORVALTNING AV KOMMUNENS LANGSIKTIGE FINANSIELLE AKTIVA

3.1 Fordeling på dei ulike aktivaklassane i kroner (marknadsverdiar) og i prosent av dei samla langsiktige midlane

Aksjar, andelar, obligasjonar og utlån med løpetid utover eit år kan klassifiserast som finansielle anleggsmidlar. Formålet og intensjon med desse vil i stor grad være retningsgjevande sett i høve til klassifiseringa som anleggsmiddel. Døme på finansielle anleggsmidlar er utlån til privatpersonar og bedrifter (etableringslån, utlån til bedrifter - både kommunale og andre), eigenkapitalinnskot i pensjonskas-sar, kjøp av aksjar og andelar i bedrifter som kommunen har ei spesiell interesse av å engasjera seg i eller som er næringspolitisk eller samfunnsmessig motivert (til dømes attføringsbedrifter, kommunale næringsselskap, energiverk o.a.).

Finansielt motiverte investeringar i verdipapir (aksjar, obligasjonar, fond m. v.) vil alltid vera om-løpsmidlar (driftslikviditet) uavhengig av kva tidshorisont kommunen har for denne plasseringa, jf kapittel 2.

3.2 Fordeling på dei ulike anleggsmidlane

3.2.1 Aksjar og andelar

Tabellen gir oversyn over den delen av anleggsmidlane som gjeld kommunen sine aksjar og andelar:

Aksjar og andelar	Rekneskap 2011	Rekneskap 2012	Rekneskap 2013	Rekneskap 2014	Eigarandel
Egenkapitalinnskudd KLP	3 870	4 231	4 626	22 294	
Nordhordland Industriservice AS	150	150	150	150	26,55 %
NGIR I/S Interessekapital	40	40	40	40	40,00 %
Åstvedt industrier A/S	2	0	0	0	
Knarvik Industri og Miljø AS	600	600	600	600	100,00 %
Lindås tomteselskap AS*	2 100	2 100	2 100	2 100	100,00 %
BKK AS	235 016	235 016	235 016	235 016	1,95 %
Biblioteksentralen L/L	2	2	2	2	
Landbrukets eideomsselskap AS	50	50	50	50	11,80 %
Stallanemarka borettslag	15	15	15	15	
Sambandet Vest AS	51	51	51	163	8,89 %
Sum aksjar og andelar	241 896	242 255	242 650	260 430	

Eigenkapitalinnskottet i KLP er knytt til pensjonsordninga. Frå 2014 gjeld pensjonsordninga i KLP for alle tilsette forutan lærarar og andre tilsette i Statens pensjonskasse. Før 2014 gjaldt ordninga i KLP berre for sjukepleiarane.

Oversyn over utbetalt utbytte dei siste fire åra, som er ført i drifta:

1000 kr				
UTBYTTE FRÅ SELSKAP	Rekneskap 2011	Rekneskap 2012	Rekneskap 2013	Rekneskap 2014
BKK	10 209	6 494	15 611	15 611
Lindås tomteselskap AS				3 000
	10 209	6 494	15 611	18 611

Totalt utbetalt utbytte er 18 611 445 kr i 2014. Utbytte frå Lindås tomteselskap AS var vedteken å skulle finansiere investeringar i 2014. På grunn av underskot i rekneskapen for 2015 kom strykingsreglane i kommunelova inn og utbytte frå Lindås tomteselskap AS vart ikkje overført til investering.

3.2.2 Utlån

Utviklinga dei siste åra for desse aktiva, i 1000-kr:

1000 kr				
Utlån formidlings-/startlån	Rekneskap 2011	Rekneskap 2012	Rekneskap 2013	Rekneskap 2014
Utlån	132 470	154 402	169 422	161 979

Dette er midlar som kommunen låner i Husbanken, og låner ut vidare til kjøp/bygging av bustad eller refinansiering av bustad. Låna vert sikra med pant i fast eigedom. Utlåna vart redusert med 7,4 mill. kr i 2014.

3.3 Avkastning samanlikna med referanseindeks pr. aktivaklasse og samla

Kommunen har i 2014 henta utbytte frå BKK AS og Lindås tomteselskap AS. Avkastninga i prosent på aksjeposten i BKK vil vera avhengig av om ein legg til grunn bokført verdi eller ein verdijustert eigenkapital. Det eksisterer ikkje slik administrasjonen oppfattar det, ein objektiv verdijustert eigenkapital for BKK.

Når det gjeld utlåna, så betalar kundane renter i samsvar med gjeldande regelverk fastsett av Husbanken. Kommunen tek ein margin på + 0,25%.

3.4 Faktisk aktivafordelinga, endringar i risikoeksponering, vesentlege marknadsendringar, og avkastninga i forhold til marknaden og målt mot kommunestyrets budsjetterte avkastning.

Kjøp og sal av aksjar som langsiktig anleggsmiddel skal gjerast som ei investeringsbeslutning og det er kommunestyret som fattar avgjerda.

Når det gjeld utlån, så vert utlånsportefølgja forvalta av Lindorff. Slik rådmannen vurderer det, er den under betryggande oppfølging.

Renteinntekter på bankinnskott vart 11 164 000 kr i 2014, 809 000 kr meir enn budsjettert.

3.5 Avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet

Det er ikkje avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet. Kjøp og sal av aksjar som langsiktig anleggsmiddel skal gjerast som ei investeringsbeslutning og det er kommunestyret som fattar avgjerda.

4 FORVALTNING AV KOMMUNENS GJELDSPORTEFØLJE OG ØVRIGE FINANSIERINGSAVTALAR

4.1 Opptak av nye lån (inkl. avtaler om finansiell leasing) i 2014

Det blei i 2014 teke opp 41 507 000 kr til generelle investeringar. Lånet har tilbakebetaling over 30 år med like store, halvårlege avdrag. Lånet blei tekne opp i Kommunalbanken med flytande rente (p.t.). Det vart ikkje tatt opp lån til sjølvfinansierande vassverksutbygging og avløpsrenseanlegg. Innafor sjølvkostområde har det vore mykje unytta lånemidlar som i 2014 vart nytta til finansiering.

Det blei i 2014 tatt opp 45,5 mill. kr i Husbanken til vidare utlån (formidlingslån/startlån).

4.2 Konvertering av eldre lån så langt i året.

Ingen eldre lån blei konverterte i 2014.

4.3 Samansetjing og verdi av låneporteføljen fordelt på dei ulike typar av passiva

Summen av alle låna hos dei einskilde bankane, fordelt på formidlingslån/startlån og andre lån:

1000 kr					
Långjevarar	Rekneskap 2011	Rekneskap 2012	Rekneskap 2013	Rekneskap 2014	Rekneskap 2014
Formidlingslån					
Husbanken	151 820	172 664	192 262	225 768	20 %
Kommunalbanken	6 600	6 187	5 775	5 362	0 %
Andre lån					
Husbanken	11 650	11 650	24 304	23 253	2 %
Kommunalbanken	699 257	745 381	877 116	885 325	78 %
Kommunekreditt					
KLP	3 747				
Sum lånegjeld	873 074	935 882	1 099 457	1 139 708	100 %

Summerer vi formidlingslåna og andre lån, får vi følgjande totaloversyn:

	1000 kr				Prosent
Langsiktig gjeld	Rekneskap 2011	Rekneskap 2012	Rekneskap 2013	Rekneskap 2014	Rekneskap 2014
Husbanken	163 470	184 314	216 566	249 021	22 %
KLP	3 747				
Kommunalbanken	705 857	751 568	882 891	890 687	78 %
Kommunekreditt					
Sum	873 074	935 882	1 099 457	1 139 708	100 %

4.4 Løpetid for passiva og gjennomsnittleg rentebinding

Husbanklåna har fast rente til og med dei som blei tekne opp i 2010.

Lån teke opp fram til 2009 har 3,7% fastrente i fem år, husbanklånet som blei tekne opp i 2010 har fast rente 3,7% i 10 år.

4.5 Eigne rentevilkår samanlikna med marknadsvilkår

Rådmannen er ikkje kjent med at det har vore mogeleg å oppnå betre vilkår i marknaden enn dei som Lindås kommune no har. For låna i Kommunalbanken har den flytande renta i 2014 vore 2,25%.

Fastrenta vi har for låna i Husbanken er såleis for tida høgare enn den flytande renta.

4.6 Endring i risikoeksponering, gjenverende rentebinding og rentevilkår i forhold til kommunens økonomiske situasjon og situasjonen i lånemarknaden, og føreståande finansierings-/refinansieringsbehov.

Det er ikkje endring i risikoeksponering. Kommunestyret har vedteke finansreglement

4.7 Skildring og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet

Finansreglementet vart revidert i 2014, slik at kommunestyrevedtak frå 2012 om å ikkje binde renta på ytterlegare av lånemassen ikkje var i strid med finansreglementet om at minimum 25% av gjeldsportefølgjen skulle ha fastrente.

Det er ikkje avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet per desember 2014.

5 VURDERING OG KVALITETSSIKRING AV FINANSIELL RISIKO

5.1 Renterisikoen for plasseringar av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsformål og gjeldsporteføljen sett i samanheng

Ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsformål er no som nemnt ovanfor utelukkande plasserte i norske bankar, og det same er gjelda. Ser ein desse to gruppene i samanheng er derfor renterisikoen låg. Aukar p.t. renta for gjelda, vil vi også få høgare renteinntekt for dei plasserte midlane som dekker opp for noko av renteauken.

5.2

5.3 Kvalitetssikring

Uavhengig kompetanse skal vurdere rutinane for vurdering og handtering av finansiell risiko, og rutinar for å avdekke avvik frå finansreglementet.

Det er ikkje utarbeidd skriftlege rutinar for finansforvaltninga. Det er viktig at dette vert ein prioritert oppgåve dersom Lindås kommune går frå å plassere midlar i bank til å nytta andre finansinstrument.

19. mars 2015

Janne Sund
Økonomisjef